

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง

STATE ENTERPRISE REVIEW: รายงาน

สาขาสื่อสาร

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
ประจำปีไตรมาสที่ 1 ปี 2556 (1 ม.ค. 56 – 31 มี.ค. 56)

SOD: เร่งรัดการวางกลยุทธ์เพื่อปรับความสามารถขององค์กรให้ดำเนินกิจการในธุรกิจโทรคมนาคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ทรัพยากรร่วมกับรัฐวิสาหกิจอื่น เพื่อลดการลงทุนซ้ำซ้อน และสร้างพันธมิตรผู้ประกอบการอื่น

สถานะการดำเนินงาน

ไม่มีปัญหา **มีปัญหาบางเรื่อง** **ระมัดระวัง** **วิกฤติ**

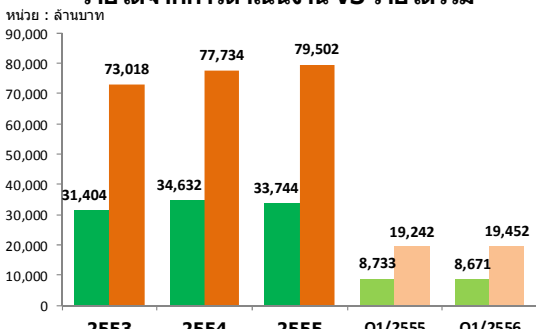
บมจ. ทีโอที อยู่ระหว่างการดำเนินการตามแผนพลิกฟื้นฐานะทางการเงิน แต่ในปัจจุบันยังไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผน ส่งผลให้ฐานะทางการเงินของบริษัทยังอยู่ในสถานะต้องพึ่งพารายได้จากสัญญาสัมปทานซึ่งต้องส่งให้ กสทช. กันยายน ปี 2556 โดยหาก บมจ. ทีโอที ยังไม่มีการดำเนินการใดๆ จะประสบผลขาดทุนในที่สุด ขณะที่ บมจ. ทีโอที เป็นรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ และมีค่าใช้จ่ายพนักงานในสัดส่วนที่สูงกว่าอุตสาหกรรมอย่าง

ข้อมูลทั่วไป

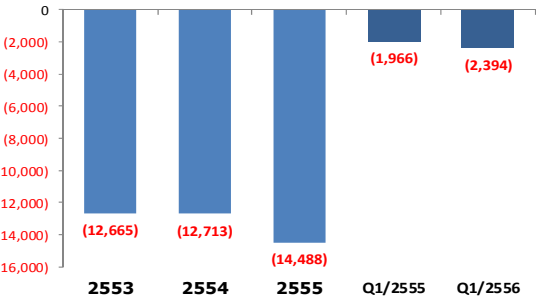
สังกัด : กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ประธานกรรมการ : นายพันธ์เทพ จำรัสโรรัมย์
กรรมการผู้แทน กค. : นายสาธิต รังคสิริ
นายจุมพล ริมสาด
ผู้อำนวยการ : นายยงยุทธ วัฒนสินธุ์
CFO: นางปรียา ด่านชัยวิจิตร
จำนวนพนักงาน: 17,572 คน
Website : www.tot.co.th

ข้อมูลด้านการดำเนินงาน

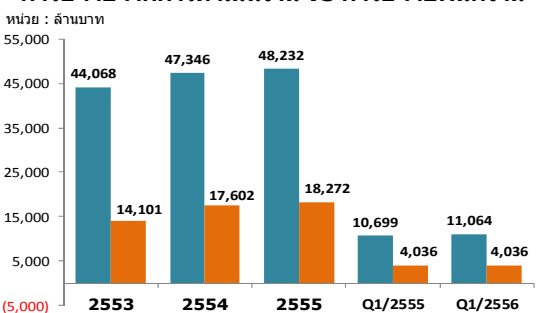
รายได้จากการดำเนินงาน VS รายได้รวม

กำไรจากการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน VS ค่าใช้จ่ายพนักงาน

ที่มา : งบการเงิน บมจ. ทีโอที 1Q56 เป็นงบการเงินเบื้องต้นที่ สดง. ยังไม่สอบทาน

- จากเหตุการณ์ของเศรษฐกิจโลกซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยให้ชะลอตัวลงประกอบกับ ค่าครองชีพที่ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้การใช้จ่ายของประชาชนนั้นหดตัวลง อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายในบริการ โทรคมนาคมซึ่งในปัจจุบันก้าวเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตเฉกเช่นเดียวกับ ไฟฟ้า หรือ ประปามีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นหลังจากที่มีแนวโน้มลดลงเป็นเวลากว่า 10 ปี ทั้งนี้ เนื่องจากการใช้งานด้าน data ผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ที่มีปริมาณการใช้เพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยในปัจจุบัน (ณ 23 เมษายน 2555) มี ARPU เฉลี่ยประมาณ 210 บาทต่อหมายเลขต่อเดือน โดยเมื่อพิจารณารายได้การให้บริการจากผู้ประกอบการแล้ว พบว่า รายได้กว่าร้อยละ 24.3 นั้นมาจากการใช้ด้าน data และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต โดยจากรายงาน Cisco VNI, 2011-2016 ได้ประมาณการการเติบโตของปริมาณการใช้ data ว่า ระหว่าง 2011-2016 ปริมาณการใช้ data จะมีอัตราการเติบโตถึงร้อยละ 78 ต่อปี และมีการคาดการณ์ว่า ภายในสิ้นปี 2012 จำนวน Mobile Device จะมีมากกว่าประชากรโลกในปัจจุบัน (7.3 พันล้านคน) และในปี 2016 จะมีอุปกรณ์เคลื่อนที่มากกว่าหนึ่งหมื่นล้านเครื่องทั่วโลก
- ผลกระทบต่อมาตรา 84 วรรค 3 ของร่างพ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ที่มีการระบุว่าเมื่อพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ บังคับใช้ครบ 1 ปีให้นำรายได้จากผลประกอบการสัมปทานหลังหักค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดส่งให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กสทช. เพื่อนำส่งเข้ารัฐนั้น ทำให้ บมจ. ทีโอที ไม่มียาไรได้จากสัญญาสัมปทานจาก AIS ตั้งแต่ปลายปี 2556 เป็นต้นไป และยังคงต้องเผชิญกับความเสียหายจากการถูกเรียกคืนคลื่นความถี่ 900 MHz และความถี่อื่นๆ รายได้หลักที่คาดว่าจะช่วยชดเชยรายได้สัมปทานที่ใกล้สิ้นสุดอายุสัญญา คือ บริการ 3G ปัจจุบันพบปัญหาความล่าช้าของการติดตั้งสถานีฐาน ทำให้รายได้ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย สำหรับรายได้จากบริการ FTTH ตามโครงการปรับเปลี่ยนโครงข่ายเป็น NGN ขณะนี้ยังไม่สามารถเริ่มดำเนินโครงการได้อยู่ระหว่างพิจารณารายละเอียดโครงการ ส่วนบริการอื่นๆที่มีแนวโน้มการเติบโต อาทิ Multimedia และ DATA ยังมีมูลค่าไม่สูงนัก เมื่อเทียบกับบริการที่มีรายได้ลดลง
- จากเหตุการณ์ดังกล่าวข้างต้น บมจ. ทีโอที จึงมีแผนรองรับความเสี่ยงด้านการเงิน โดยดำเนินมาตรการทางการเงินเพื่อเพิ่มความสามารถในการทำกำไรและสภาพคล่องทันที โดยไม่ต้องรอผลประกอบการ และดำเนินการเจรจาต่อรองในการจ่าย ปีถัดการจ่าย หรือจ่ายน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้มีผลกระทบต่อองค์กรน้อยที่สุด

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

หน่วย: ล้านบาท	2553	2554	2555	%Chg	Q1/2555	Q1/2556	%Chg (QoQ)
ฐานะทางการเงิน							
เงินสด	10,168	13,950	13,055	-6.4%	18,472	14,489	-21.57%
สินทรัพย์รวม	235,789	230,664	223,962	-2.9%	232,931	226,133	-2.92%
หนี้สินรวม	120,705	107,352	96,052	-10.5%	104,991	97,757	-6.89%
ทุนรวม	115,084	123,312	127,910	3.7%	127,940	128,376	0.34%
กำไร(ขาดทุน)สะสม	107,072	111,676	113,741	1.8%	114,652	124,809	8.86%
ผลการดำเนินงาน							
รายได้จากการดำเนินงาน	31,404	34,632	33,744	-2.6%	8,733	8,671	-0.71%
รายได้รวม	73,018	77,734	79,502	2.3%	19,242	19,452	1.09%
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	44,068	47,346	48,232	1.9%	10,699	11,064	3.42%
ค่าใช้จ่ายรวม	61,341	63,807	64,984	1.8%	14,573	14,322	-1.72%
กำไรจากการดำเนินงาน	(12,665)	(12,713)	(14,488)	-14.0%	(1,966)	(2,394)	-21.77%
ดอกเบี้ยจ่าย	475	366	355	-3.0%	71	81	13.90%
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	3,868	4,619	4,897	6.0%	1,270	1,076	-15.24%
EBITDA	(1,315)	98	(3,133)	-3283.9%	1,276	363	-71.54%
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	7,333	8,942	9,266	3.6%	3,328	3,972	19.35%
อื่นๆ							
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	14,101	17,602	18,272	3.8%	4,036	4,036	0.00%
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	37	(273)	291	206.6%	202	202	0.00%
ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย	28,623	29,273	28,107	-4.0%	7,116	6,015	-15.47%
เงินนำส่ง/เงินปันผล	6,015	3,984	7,200	80.7%	0	0	
เงินอุดหนุนจากงบประมาณ	0	0	0		0	0	
งบลงทุน (เป้าหมาย)	27,159	22,914	18,716		9,967	4,083	
งบลงทุนเบิกจ่าย	15,150	14,212	8,917		2,314	1,195	
อัตราการเบิกจ่าย (%)	55.8%	62.0%	47.6%		23.2%	29.3%	
อัตราส่วนทางการเงิน							
ROA	3.28%	3.87%	4.14%		5.72%	7.03%	
ROE	6.73%	7.25%	7.24%		10.40%	12.38%	
D/E (เท่า)	1.05	0.87	0.75		0.82	0.76	
Net Profit Margin	10.60%	11.50%	11.66%		17.30%	20.42%	

หมายเหตุ:

- รายได้จากการดำเนินงานไม่รวมรายได้จากสัญญาความร่วมมือ
- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานไม่รวมค่าใช้จ่ายจากสัญญาความร่วมมือ
- EBITDA ไม่รวมรายได้และค่าใช้จ่ายจากสัญญาสัมปทาน

ที่มา : งบการเงิน บมจ. ทีโอที 1Q56 เป็นงบการเงินเบื้องต้นที่ สดง. ยังไม่สอบทาน

สาขาสื่อสาร

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง STATE ENTERPRISE REVIEW: รายงาน

บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
ประจำปีไตรมาสที่ 1 ปี 2556 (1 ม.ค. 56 – 31 มี.ค. 56)

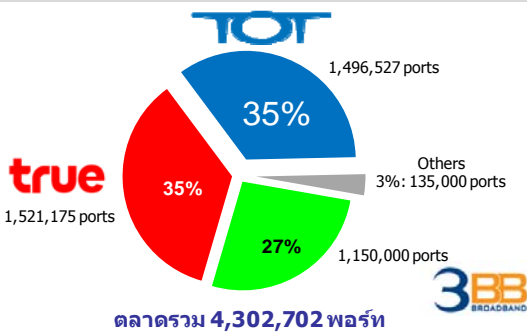
นโยบายรัฐ

การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

- ดำเนินการแนวทางที่กำหนดในแผนพลิกฟื้นฐานะทางการเงิน โดยปรับปรุงรายละเอียดของแผนฯ ตามข้อสังเกตของ กนร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในคราวประชุม กนร. ครั้งที่ 3/2556 เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2556 และให้รายงานผลการดำเนินการและผลประกอบการให้กระทรวง ICT พิจารณา และเสนอ กนร. พิจารณาทราบต่อไป
- เร่งรัดการเบิกจ่ายงบลงทุนให้เป็นไปตามเป้าหมาย (ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 95 ของงบลงทุนทั้งหมด) โดยในปี 2556 มีเป้าหมาย 16,378 ล้านบาท
- ดำเนินการตามเป้าหมายในโครงการ SMART THAILAND ของรัฐบาล เพื่อเป็นแหล่งรายได้ชดเชยรายได้จากสัญญาสัมปทานที่จะสิ้นสุดลง รวมถึงเป็นกลไกของรัฐในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Broadband)

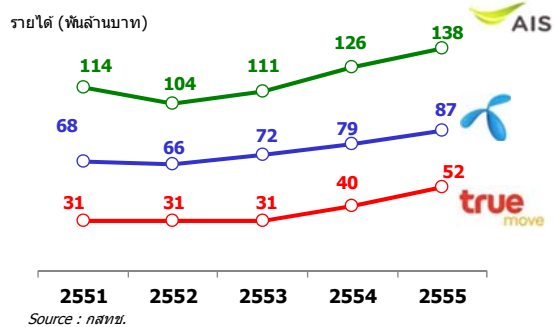
ข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญ

ส่วนแบ่งตลาด Broadband ปี 2555 (ธุรกิจสำคัญของ TOT)

Source : กสทช.

มูลค่าตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเทศไทย

Source : กสทช.

การประเมินผลการดำเนินงาน

ตารางแสดงผลการประเมินของ บมจ. ทีโอที ประจำปีบัญชี 2555

เกณฑ์วัดการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
1. การดำเนินการตามนโยบาย	3.9750
2. ผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ	2.1436
- EBITDA	-1,053.80
- คชจ. จากการดำเนินงานต่อรายได้จากการดำเนินงาน	103.66%
- จำนวน Port Internet BB	116,552
- จำนวนลูกค้า 3G	197,602
3. การบริหารจัดการองค์กร	4.1247
ภาพรวม	3.2949

ผู้จัดทำ: นายศรชัย ไกรนรา

สำนัก : สำนักพัฒนาธุรกิจวิสาหกิจ 2

ผู้อำนวยการสำนัก : นางสาวจตุรสา กาญจนสาย

โทรศัพท์ : 0-2298-5880-9 # 6649

วันที่จัดทำ : 31 พฤษภาคม 2556

วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

- ภาพรวมตลาดโทรคมนาคมปี 2555 ในส่วนของตลาด Broadband ซึ่งเป็นบริการที่เติบโตอย่างต่อเนื่องและเป็นธุรกิจที่ บมจ. ทีโอที ดำเนินการเองและสร้างรายได้ให้กับ บมจ. ทีโอที (รองจากส่วนแบ่งรายได้สัญญาความร่วมมือการงาน) โดยมีส่วนแบ่งการตลาดร้อยละ 35 เท่ากับ TRUE ขณะที่มูลค่าตลาดโทรคมนาคม AIS ซึ่งเป็นผู้รับสัมปทานจาก บมจ. ทีโอที มีส่วนแบ่งการตลาดสูงสุด รองลงมาคือ DTAC และ True Move ขณะที่ 3G ของ บมจ. ทีโอที มีสัดส่วนที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับผู้ประกอบการ 3 รายข้างต้น อย่างไรก็ตาม การเติบโตของตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ดังกล่าว อาจเป็นโอกาสให้ บมจ. ทีโอที ในอนาคต หากมุ่งที่จะเป็นผู้ให้บริการโครงข่ายแทนการเป็นผู้ให้บริการเองซึ่งปัจจุบันผู้ประกอบการเอกชนทั้ง 3 ราย อยู่ระหว่างลงทุน 3G ที่ประมูลได้จาก กสทช. และมีความต้องการโครงข่ายเดิมเพื่อติดตั้งอุปกรณ์ให้แล้วเสร็จตามแผน กสทช.
- ฐานะทางการเงินของ บมจ. ทีโอที ไตรมาส 1 ปี 2556 มีสินทรัพย์สภาพคล่องประเภทเงินสดลดลงจากไตรมาส 1 ปี 2555 ร้อยละ 21.57 ด้านสินทรัพย์รวมลดลงเล็กน้อย ขณะที่หนี้สินรวมลดลงร้อยละ 6.89 เกิดจากรายได้รอดัดบัญชีจากสินทรัพย์ร่วมการงาน (หนี้สินระยะยาว) จากการรับโอนสินทรัพย์ร่วมการงานระหว่างปีลดลง ขณะที่ทุนรวมหรือส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงเล็กน้อย
- ผลการดำเนินงานของ บมจ. ทีโอที ไตรมาส 1 ปี 2556 รายได้จากการดำเนินงานเล็กน้อย ส่วนรายได้รวมเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยในไตรมาส 1 ปี 2556 ได้รับส่วนแบ่งรายได้จากสัญญาความร่วมมือการงานของ AIS (ร้อยละ 30 ของรายได้รวมจากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของ AIS) จำนวน 5,838.67 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาส 1 ปี 2555 ร้อยละ 9.00 ขณะที่ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.42 จากค่าใช้จ่ายด้านพนักงานที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายรวมได้ลดลง ซึ่งเกิดจากการลดลงของค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ร่วมการงานที่ลดลงกว่าร้อยละ 15 แม้ว่าต้นทุนในการให้บริการที่อยู่ในสัดส่วนต่ำกว่าจะปรับตัวเพิ่มขึ้นตาม ส่งผลให้ EBITDA ลดลงถึงร้อยละ 71.54 และมีกำไรสุทธิลดลงร้อยละ 19.35 ปีจ่ายหลักจึงมาจากต้นทุนการให้บริการและค่าใช้จ่ายด้านพนักงานที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ หาก บมจ. ทีโอที ไม่สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้ดำเนินการให้ลดลงอย่างต่อเนื่อง รวมถึงสร้างผลกำไรจากการดำเนินงานโดยไม่พึ่งพิงสัมปทานให้ชัดเจนในปี 2556 แล้ว ในอนาคตจะประสบผลขาดทุนหนักขึ้น เนื่องจากในปี 2557 บมจ. ทีโอที จะต้องนำส่งรายได้จากสัญญาสัมปทานของ AIS หลังหักค่าใช้จ่ายที่บางส่วนให้ กสทช. เพื่อเป็นรายได้แผ่นดิน
- อัตราส่วนทางการเงินต่างๆ ของ บมจ. ทีโอที ไตรมาส 1 ปี 2556 ในภาพรวมเมื่อเทียบกับไตรมาส 1 ปี 2555 ในภาพรวมพบว่าผลตอบแทนทางการเงินที่ถือว่าดีขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจาก บมจ. ทีโอที ได้รับโอนสินทรัพย์จากสัญญาความร่วมมือการงานของ AIS (สัญญา BTO) แต่สิทธิในการใช้ทรัพย์สินตามสัญญายังเป็นของ AIS ไปจนถึงปี 2558 ขณะที่ส่วนแบ่งรายได้เพิ่มขึ้น
- การเบิกจ่ายงบลงทุนของ บมจ. ทีโอที ปี 2555 อยู่ในสัดส่วนที่ต่ำ หรือคิดเป็นร้อยละ 29.3 ซึ่งหากไม่เร่งรัดการลงทุนแล้ว ย่อมส่งผลให้ บมจ. ทีโอที ไม่สามารถสร้างรายได้ได้ตามเป้าหมายของแผนฟื้นฟู

สรุปการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

สรุปการดำเนินงาน

- บริการโทรศัพท์พื้นฐานและโทรศัพท์สาธารณะ
- บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ (007 และ 008)
- บริการสื่อสารข้อมูลและมัลติมีเดีย Broadband Internet
- การให้บริการผ่านดาวเทียม IP STAR
- บริการสื่อสารไร้สายระบบ 3G
- บริการด้าน DATA Communication และ IT Solution
- การร่วมการงานและร่วมลงทุนกับบริษัทเอกชน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง/พัฒนาธุรกิจวิสาหกิจ

- เร่งดำเนินการตามแผนพลิกฟื้นธุรกิจ เปลี่ยนโครงสร้าง และ Mind Set ขององค์กรให้เป็นเชิงธุรกิจ และสื่อสารให้บุคลากรทราบว่าจะองค์กรอยู่ได้ด้วยรายได้จากสัมปทาน
- ดำเนินการเตรียมความพร้อมในการปรับโครงสร้างองค์กร ให้สอดคล้องกับสภาพการแข่งขันในอนาคต โดยอาจเริ่มด้วยการแยกบัญชีของแต่ละ BU ออกจากกัน
- พยายามควบคุมค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายจากพนักงานมิให้สูงเกินไปเมื่อเทียบกับคู่แข่งในอุตสาหกรรม หากไม่สามารถควบคุมได้ก็อาจพิจารณาปรับโครงสร้างบุคคลากร
- เร่งดำเนินการปรับปรุงแผน 3G และพัฒนาธุรกิจ 4G เพื่อแข่งขันกับผู้ประกอบการเอกชน
- เร่งจัดทำแผนบริหารทรัพย์สินทั้งในส่วนที่ดำเนินการเองและได้รับจากสัมปทาน
- ดำเนินการต่อยอดกับกรมสรรพากรในประเด็นภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกรณี AC และภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเกิดจากการนำส่งส่วนแบ่งรายได้หลังหักภาษีสรรพสามิตแล้ว
- เตรียมความพร้อมในการสู้คดี และหาแนวทางรองรับในกรณีที่แพ่งคดี